

NEPRIKLAUSOMAS TYRIMAS 2026

Didžiausias Lietuvos interneto svetainių BDAR ir e. privatumo atitikties tyrimas

Didelės apimties nepriklausomas
Lietuvos interneto erdvės
matavimas

Statusas: vieša tyrimo ataskaita*

Teisinė analizė: advokatų profesinė bendrija „Constat“

Tyrimą atliko: EcomWall

Tyrimo data: 2026 m. gegužės-birželio mėn.

* Ši ataskaita fiksuoja techninius ir teisinius neatitikties požymius pagal tyrime aprašytą metodiką. Galutinį konkrečios svetainės teisės pažeidimo konstatavimą gali atlikti tik kompetentinga priežiūros institucija individualioje byloje.

1. Santrauka

Tai - iki šiol didžiausios apimties nepriklausomas Lietuvos interneto svetainių duomenų apsaugos atitikties matavimas ir, mūsų žiniomis, didžiausias atskiros valstybės nacionalinio domeno (ccTLD) slapukų atitikties tyrimas apskritai. Iš atvirų šaltinių surinkę **139 271** .lt domeną ir automatizuotai aplookėme kiekvieną; iš jų **104 033** buvo veikiančios, realų turinį turinčios svetainės, kurių atitiktį įvertinome. Tikrinome, kaip svetainės laikosi Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) ir e. privatumo (slapukų) taisyklių pirmojo lankytojo apsilankymo metu.

Rezultatas aiškus: **96,05%** (99 921) įvertintų svetainių turi bent vieną nustatytą duomenų apsaugos arba e. privatumo neatitikties požymį. Neatitiktis Lietuvos interneto erdvėje nėra išimtis - tai norma.

Svarbiausi radiniai:

- **53,9%** svetainių paleidžia sekimo priemones (analitiką, reklamą) dar prieš vartotojui pateikiant sutikimą - tai tiesiogiai užfiksuotas, o ne numanomas veiksmas.
- **60,0%** svetainių neturi pasiekiamos privatumo politikos, atitinkančios BDAR 13 str. informavimo pareigą.
- **30,6%** svetainių visai nepateikia sutikimo juostos, o **16,9%** juostoje nėra lygiaverčio „Atmesti“ mygtuko.
- Patikrinus atpažįstamus rinkos lyderius, neatitiktis siekia **96-100%** beveik visuose komerciniuose sektoriuose; santykinai geriausias - viešasis sektorius (**75%**), bet ir jame BDAR pažeidžia trys iš keturių įstaigų.

Lietuvos duomenų apsaugos priežiūros institucija - Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (VDAI) - jau yra apibrėžusi slapukų naudojimo taisykles ir pažeidimų tipų klasifikaciją, tačiau viešai nepaskelbė visos .lt zonos matavimo. Šis tyrimas užpildo būtent šį poreikį: pateikia empirinį sluoksnį, kurio iki šiol trūko.

Ataskaitą sudaro EcomWall atliktas techninis matavimas ir advokatų profesinės bendrijos Constat" pateiktas kiekvieno radinio tipo teisinis vertinimas.

2. Pagrindiniai skaičiai

1 lentelė. Tyrimo skaičiai trumpai.

Rodiklis	Reikšmė
Surinkta .lt domenų	139 271
Įvertinta veikiančių svetainių	104 033
Svetainių su bent vienu neatitikties požymiu dalis	99 921
Pažeidimų dalis	96,05%
Sekimas iki sutikimo	53,9%
Nepasiekiamo privatumo politika	60,0%
Sutikimo juostos visai nėra	30,6%
Tirta sektorių (atpažįstami lyderiai)	9
Teisinių šaltinių	17

3. Įvadas: kodėl šis tyrimas

Slapukai ir interneto sekimas Lietuvoje jau nebėra pilkoji zona. VDAI 2025 m. paskelbė atnaujintas slapukų gaires ir 2024 m. stebėsenos apibendrinimą, perėmusį Europos duomenų apsaugos valdybos (EDAV) pažeidimų tipų klasifikaciją į Lietuvos teisę. Europos mastu priežiūros institucijos už neteisėtą sekimą skyrė dideles baudas (pvz., Prancūzijos CNIL - **150 mln. EUR** „Google“ ir **60 mln. EUR** „Facebook“ už tai, kad atsisakyti slapukų buvo sunkiau nei sutikti).

Vis dėlto iki šiol nebuvo viešo, sisteminio vaizdo, kaip atrodo Lietuvos interneto erdvė iš tikrųjų.

Šis tyrimas šį poreikį užpildo, atsakydamas į tris klausimus:

1. Kokia dalis veikiančių .lt svetainių pažeidžia BDAR ir (arba) e. privatumo reikalavimus?
2. Kurie pažeidimų tipai dažniausi ir teisiškai stipriausi?
3. Ar neatitiktis būdinga tik smulkioms svetainėms, ar apima ir atpažįstamus rinkos bei viešojo sektoriaus lyderius?

4. Teisinis pagrindas

Tyrimas matuoja svetaines pagal galiojantį teisinį standartą, ne pagal autorių nuomonę.

Standartą sudaro du sluoksniai:

- Slapukų įrašymas ir skaitymas iš naudotojo įrenginio reguliuojamas e. privatumo direktyvos 2002/58/EB 5 str. 3 d., Lietuvoje perkeltos Elektroninių ryšių įstatymo (ERĮ) 73 str. 4 d.: bet koks informacijos saugojimas ar skaitymas nebūtinai tikslams be išankstinio sutikimo yra neteisėtas.
- Tolesnis asmens duomenų tvarkymas reguliuojamas BDAR: sutikimas galioja tik kai jis laisvas, konkretus, informuotas ir nedviprasmiškas, išreikštas aktyviu veiksmu (4 str. 11 d., 7 str.), o informavimo pareiga (13 str.) yra privaloma.

VDAI 2024 m. slapukų stebėsenos apibendrinime (paskelbtas 2025-04-07) perėmė EDAV „Cookie Banner Taskforce“ pažeidimų tipų klasifikaciją (A-K praktikos) ir kiekvieną iš jų kvalifikavo kaip „ERĮ ir BDAR pažeidimą“. Mūsų matuojami neatitikties tipai atitinka šią klasifikaciją - tyrimas kiekybiškai įvertina tai, ką VDAI jau yra apibrėžusi teisiškai.

Šioje ataskaitoje vartojama atsargi formuluotė: matuojame techninius neatitikties požymius ir nurodome, kurią nuostatą jie tikėtinais pažeidžia; galutinį pažeidimo konstatavimą atlieka tik priežiūros institucija konkrečioje byloje.

5. Tyrimo kontekstas

Slapukų atitikties matavimų Europoje būta ir anksčiau - tiek priežiūros institucijų (pvz., Airijos DPC, Prancūzijos CNIL), tiek tyrėjų. Tačiau visos .lt zonos niekas viešai nebuvo išmatavęs vienodomis sąlygomis. Su 104 033 įvertintų svetainių šis tyrimas užpildė tą spragą nacionaliniu mastu - aprėpdamas ne tik populiariausias, bet ir praktiškai visą pasiekiamą aktyvią .lt interneto erdvę.

6. Metodika

6.1. Imtis ir aprėptis

Iš įvairių viešai prieinamų (atvirų) šaltinių surinkome **139 271** .lt domeną ir įvertinome **104 033** veikiančias, realų turinį turinčias svetaines; domenai be veikiančios svetainės į analizę neįtraukti. Kontekstui: pagal oficialų .lt registrą (domreg.lt) šiuo metu deleguojami **254 649** .lt domenai - mūsų imtis apima maždaug pusę visos zonos. Imtis nėra oficialus pilnas registras, todėl visus procentus skaičiuojame nuo faktiškai įvertintų svetainių, o ne nuo viso registro.

6.2. Matavimo principas

Kiekviena svetainė applanoma „švaria“ naršykle - be jokios ankstesnės istorijos, sutikimo ar reklamos/sekimo blokavimo plėtinių, imituojant pirmą kartą apsilankantį žmogų. Naršyklė užfiksuoja viską, kas įvyksta automatiškai dar prieš vartotojui ką nors paspaudus: kokie slapukai įrašomi, kokios užklausos siunčiamos į išorinius serverius, kokia sutikimo juosta (jei yra) parodoma ir kokia yra svetainės privatumo informacija. Visoms svetainėms taikyta ta pati procedūra tomis pačiomis sąlygomis.

Svarbu: matuojame švarios naršyklės realybę - tai, ką svetainė daro vartotojui, neturinčiam sekimą blokuojančių plėtinių. Dalis vartotojų tokius plėtinius naudoja; jiems faktinis sekimas gali būti mažesnis.

6.3. Ką laikome neatitikties požymiu

Neatitikties tipai skirstomi į dvi grupes pagal įrodymo tvirtumą:

- Tiesiogiai stebėti (sekimas iki sutikimo) remiasi realiai įvykusių veiksmu su laiko žyma - faktiniu slapuko įrašymu ar duomenų išsiuntimu iki sutikimo.
- Trūkumu grįsti (politikos nebuvimas, „Atmesti“ mygtuko nebuvimas) remiasi privalomo elemento neradimu; kalibruoti konservatyviai - abejotinu atveju svetainė nepažymima.

6.4. Patikimumo patikrinimas

Atitikties priemonės patikimumą tikrinome rankiniu būdu stratifikuotoje **248** svetainių imtyje, lygindami automatinį rezultatą su griežtu rankiniu vertinimu (tikras baneris reikalauja sutikimo veiksmo mygtuko, ne vien politikos nuorodos). Tiesiogiai stebimi radiniai pasirodė labai patikimi: rankinis vertinimas sutapo su automatinio maždaug 98% atvejų tiek dėl sekimo iki sutikimo, tiek dėl banerio nebuvimo. Rezultatus papildomai patvirtinome nepriklausomu antru matavimu - užfiksuotas sekimas iki sutikimo atspindi realią svetainės elgseną, o ne matavimo iškraipymą.

Dėl nuosavos aptikimo logikos saugumo (kad jos negalėtų apeiti nesąžiningi operatoriai) aprašome teisinius kriterijus ir stebimus signalus, bet neviešiname konkrečios taisyklių realizacijos. Patikimumo skaičius leidžia nepriklausomai įvertinti metodo tikslumą neatskleidžiant jo vidaus.

7. Imties sudėtis

Tyrimą atlikome su **104 033** veikiančiomis .lt svetainėmis - domenais, turinčiais realiai veikiančią, turinį pateikiančią svetainę. Likusieji surinkti domenai neturėjo vertinti tinkamos veikiančios svetainės, todėl į analizę neįtraukti. Visus procentus skaičiuojame tik nuo šių **104 033** įvertintų svetainių; antraštinis **96,05%** rodiklis taip pat skaičiuojamas nuo jų (1 pav.).

1 pav. Įvertintos veikiančios .lt svetainės: **96,05%** turi bent vieną neatitiktį

Pažeidžia bent vieną reikalavimą



Atitinka reikalavimus



Svetainių skaičius (iš 104 033 įvertintų veikiančių svetainių)

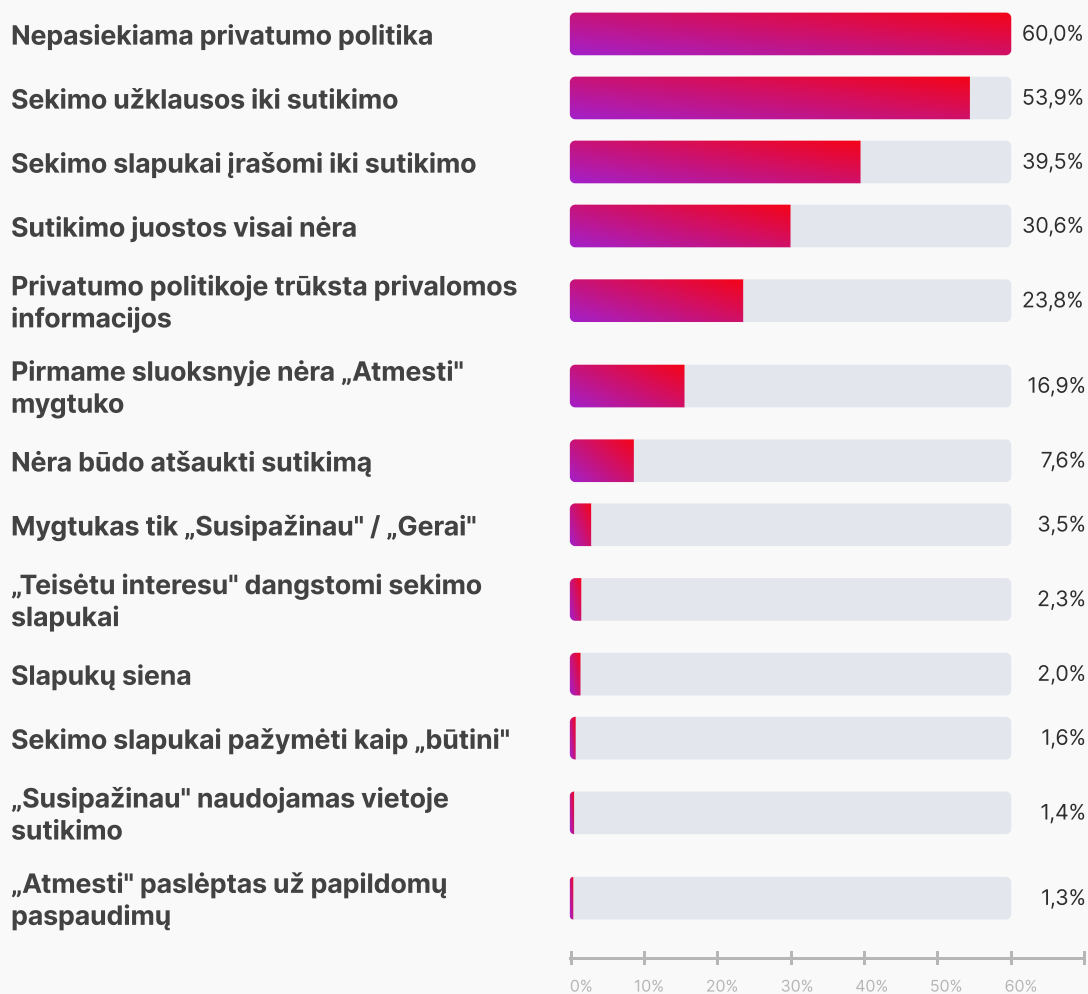
Šaltinis: autorių analizė, 2026

8. Rezultatai

8.1. Imtis ir aprėptis

99 921 iš **104 033** įvertintų svetainių (**96,05%**) turi bent vieną tyrime nustatytą neatitikties požymį. Pasiskirstymą pagal tipą rodo 2 pav.; visi procentai - nuo 104 033 įvertintų svetainių.

2 pav. Pažeidimų paplitimas pagal tipą



Svetainių dalis (iš 104 033 įvertintų)

Šaltinis: autorių analizė, 2026

2 lentelė. Neatitikties paplitimas pagal tipą (pilnas sąrašas).

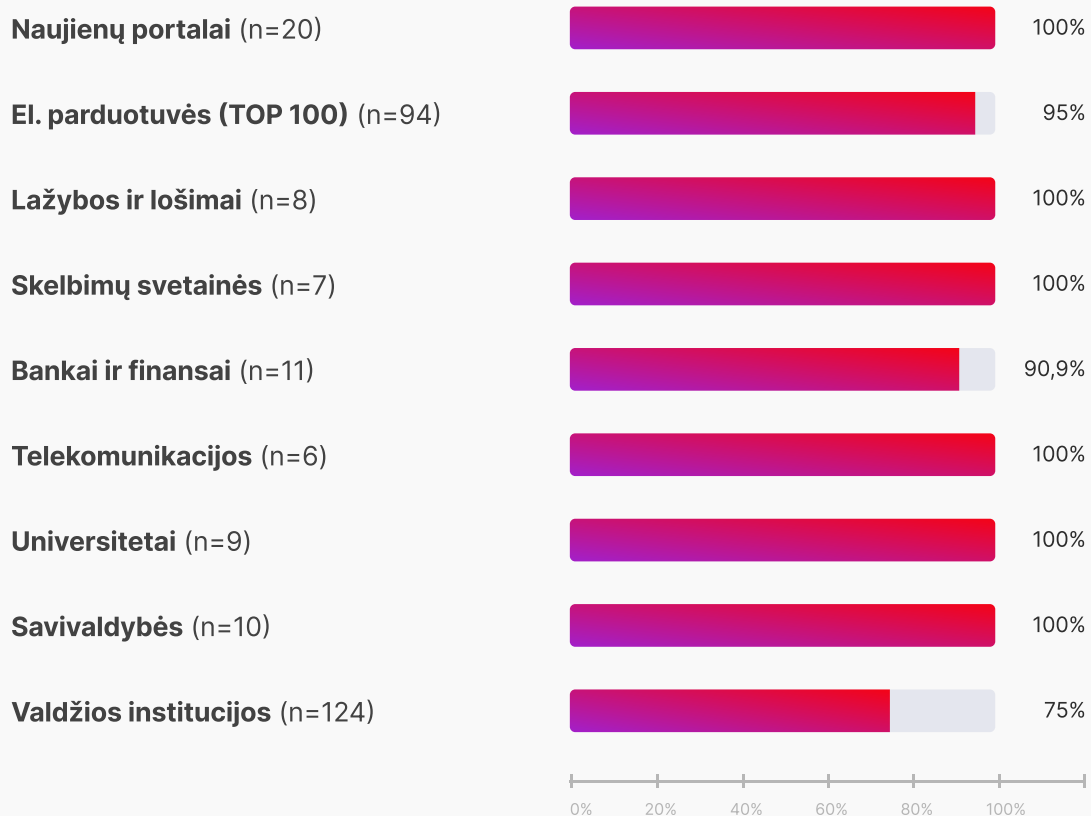
Rodiklis	Reikšmė
Nepasiekiamą privatumo politika	60,0%
Sekimo užklausos iki sutikimo	53,9%
Sekimo slapukai įrašomi iki sutikimo	39,5%
Sutikimo juostos visai nėra	30,6%
Privatumo politikoje trūksta privalomos informacijos	23,8%
Pirmame sluoksnyje nėra „Atmesti“ mygtuko	16,9%
Nėra būdo atšaukti sutikimą	7,6%
Mygtukas tik „Susipažinau“ / „Gerai“	3,5%
„Teisėtu interesu“ dangstomi sekimo slapukai	2,3%
Slapukų siena	2,0%
Sekimo slapukai pažymėti kaip „būtini“	1,6%
„Susipažinau“ naudojamas vietoje sutikimo	1,4%
„Atmesti“ paslėptas už papildomų paspaudimų	1,3%
Iš anksto pažymėti slapukų langeliai	0,2%
Mygtukų vizualinė asimetrija	0,2%
Kontaktų formoje iš anksto pažymėtas langelis	0,1%
Vienas langelis kelis tikslus	< 0,1%

Banerio apgaulingo dizaino šablonų (angl. dark patterns) paplitimas atrodo mažas ne todėl, kad svetainės elgtis sąžiningai, o todėl, kad daugumoje svetainių banerio apskritai nėra – subtilios manipuliacijos juostoje fiziškai negali atsirasti. Pati banerio nebuvimo norma yra reikšmingas radinys.

8.2. Rezultatai pagal veiklos sektorių

Kad neatitiktis nėra vien smulkių svetainių problema, atskirai patikrinome atpažįstamus rinkos lyderius pagal viešus, pakartojamai patikrinamus šaltinius: LR Vyriausybės oficialų ministerijų ir įstaigų sąrašą, „BPN E-COM TOP 100“ el. parduotuvių reitingą ir pagrindinius naujienų portalus (3 pav.).

3 pav. Atitiktys pagal veiklos sektorių (atpažįstami rinkos lyderiai)



Pažeidžiančių svetainių dalis sektoriuje

Šaltinis: autorių analizė, 2026

2 lentelė. Neatitikčių paplitimas pagal tipą (pilnas sąrašas).

Sektorius	Patikrinta	Pažeidžia	Dalis	Dažniausios neatitiktytys
Naujų portalai	20	20	100%	sekimas iki sutikimo 100%; slapukai 90%; trūksta informacijos 60%
El. parduotuvės (TOP 100)	94	90	95,7%	sekimas iki sutikimo; trūksta informacijos; slapukai
Lažybos ir lošimai	8	8	100%	slapukai 88%; sekimas 88%; trūksta informacijos 75%
Skelbimų svetainės	7	7	100%	sekimas 86%; slapukai 71%; pažymėti langeliai 29%
Bankai ir finansai	11	10	90,9%	nėra „Atmesti“ 55%; sekimas 55%; trūksta informacijos 45%
Telekomunikacijos	6	6	100%	sekimas 83%; slapukai 67%; „teisėtas interesas“ 50%
Universitetai	9	9	100%	sekimas 100%; slapukai 67%; trūksta informacijos 44%
Savivaldybės	10	10	100%	sekimas 100%; slapukai 70%; trūksta informacijos 60%
Valdžios institucijos	124	93	75,0%	sekimas iki sutikimo; nėra „Atmesti“; trūksta informacijos

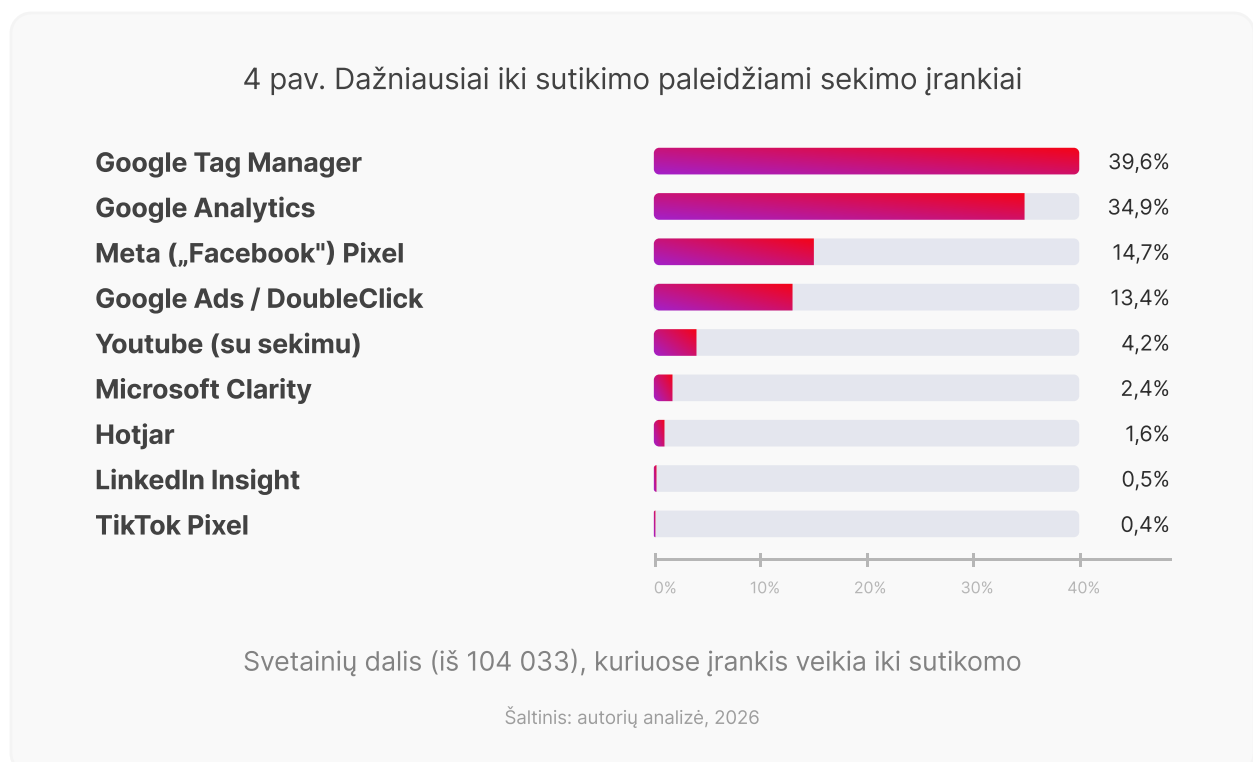
Likusiuose tikrintuose sektoriuose - sveikatos klinikų, draudimo, kelionių, įdarbinimo - vaizdas iš esmės toks pat (86-100%).

Ką tai rodo:

- Komeracinis sektorius - beveik visuotinė neatitiktis (96-100%).
- Lažybų ir lošimų sektorius - 100%, ir būtent tomis ydomis (pvz., „Susipažinau“ vietoje sutikimo, sekimas iki sutikimo), kurias VDAI praktikoje vertina kaip pažeidimą.
- Valdžios sektorius santykinai geresnis (75%), bet vis tiek trys iš keturių įstaigų pažeidžia. Tikėtina, kad geresnį rodiklį daugiausia lemia centrinė valstybės svetainių platforma, neturinti sekimo priemonių; tačiau savivaldybės, tiesiogiai aptarnaujančios gyventojus, pažeidžia visos - 100%.
- Net profesionalios sutikimo valdymo platformos dažnai sukonfigūruotos klaidingai - su sekimu iki sutikimo ir be lygiavėrio „Atmesti“.
- Tinkamai elgtis įmanoma. Nedidelė dalis svetainių sutikimą tvarko teisingai: sekimo įrankiai įkeliami, bet duomenys nesiunčiami ir slapukai neįrašomi, kol vartotojas nesutinka.

8.3. Kokie sekimo įrankiai randami

Tyrimas leidžia įvardyti konkrečius sekimo įrankius, paleidžiamus dar iki sutikimo (4 pav.; skaičiuojant nuo visų 104 033 svetainių).



Dažniausiai randami sekimo slapukai: `_ga` (31 694 svetainių) ir `_gid` (15 015) - „Google Analytics“; `_fbp` (9 982) - „Meta“ Pixel; `_gcl_au` (6 460) - „Google Ads“. Reikšminga jų dalis įrašoma dar iki sutikimo (žr. 4 pav.). Šie identifikatoriai leidžia sieti lankytojo veiksmus tarp svetainių ir seansų. Lietuvos interneto sekimą daugiausia lemia kelios didelės platformos, o jų priemonės dažniausiai aktyvuojamos anksčiau, nei vartotojui suteikiama teisė pasirinkti.

9. Neatitikties požymių teisinis vertinimas

Šiame skyriuje kiekvieno radinio teisinį vertinimą pateikė advokatų profesinė bendrija "Constat"; atskaitos tašku laikytos galiojančios VDAI gairės bei ESTT ir VDAI praktika.

9.1. Sekimas iki sutikimo (53,9%)

Daugiau nei pusė svetainių paleidžia sekimo priemones - įrašo nebūtinius slapukus ir (arba) siunčia užklausas sekimo paslaugų teikėjams - dar prieš vartotojui pateikiant bet kokį sutikimą. Pirminis ir nekvestionuojamas pagrindas yra e. privatumo direktyvos 5 str. 3 d. (ERĮ 73 str. 4 d.): bet koks informacijos saugojimas ar skaitymas iš įrenginio nebūtinai tikslams be išankstinio sutikimo neteisėtas. ESTT byloje Planet49 (C-673/17, 68-70 p.) patvirtino, kad nuostata taikoma neatsižvelgiant į tai, ar tai asmens duomenys. Tolesniam tvarkymui gali būti taikomas ir BDAR, tačiau ne automatiškai - tai vertintina kiekvienu atveju (BDAR 30 konstatuojamoji dalis).

9.2. Sutikimo baneris ir jo sandara

30,6% svetainių sutikimo juostos visai nepateikia; ten, kur baneris yra, dažniausia yda - pirmame sluoksnyje nėra lygiaverčio „Atmesti“ (16,9%). Sutikimas galioja tik kai jis laisvas, konkretus ir išreikštas aktyviu veiksmu (BDAR 4 str. 11 d.; ESTT Orange România, C-61/19), o atsisakyti turi būti taip pat lengva, kaip sutikti (BDAR 7 str. 3 d.). Šias pozicijas patvirtina priežiūros praktika (CNIL baudos „Google“ - 150 mln. EUR ir „Facebook“ - 60 mln. EUR būtent dėl to, kad atmesti buvo sunkiau nei sutikti). Mygtukų vizualinė asimetrija ir iš anksto pažymėti langeliai papildomai vertintini pagal EDAV gaires 03/2022 dėl apgaulingo dizaino šablonų.

9.3. Privatumo politika ir privaloma informacija

60,0% svetainių neturi pasiekiamos privatumo politikos; dar 23,8% turi politiką, bet joje trūksta privalomų elementų. BDAR 13 str. informavimo pareiga absoliuti. Vien slapukų politika jos neįvykdo: ji reguliuoja tik slapukus, bet ne visą asmens duomenų tvarkymą (kontaktų formas, registraciją, naujienlaiškius). Dėl dalinių trūkumų galioja griežčiausias kriterijus: bet kurio vieno privalomo elemento trūkumas sudaro savarankišką pažeidimą. Tai patvirtina VDAI sprendimas Nr. 3R-1700 (2025-11-28) – skaidrumo byla, kurioje pažeidimui konstatuoti pakako vieno neaiškiai suformuluoto duomenų gavėjų kategorijos (13 str. 1 d. e p.) elemento.

9.4. Specifinės VDAI gairių taisyklės

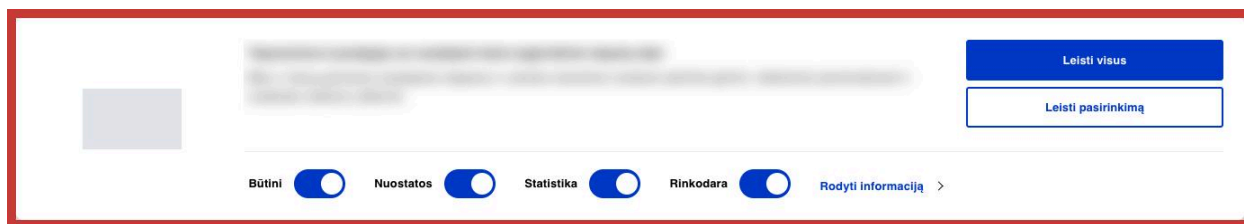
7,6% svetainių nesuteikia jokio būdo atšaukti duotą sutikimą; 2,3% nebūtinius sekimo slapukus dangsto „teisėtu interesu“; 1,6% sekimo slapukus žymi „būtinais“; 1,4% vietoje sutikimo naudoja „Susipažinau“. Dėl atšaukimo galioja bet kurio lengvai pasiekiamo būdo standartas (EDAV „Cookie Banner Taskforce“ ataskaita, 2023-01-17). Neatitiktinimi laikome tik atvejus, kai jokio atšaukimo kelio nėra.

10. Ilustracinis pavyzdys

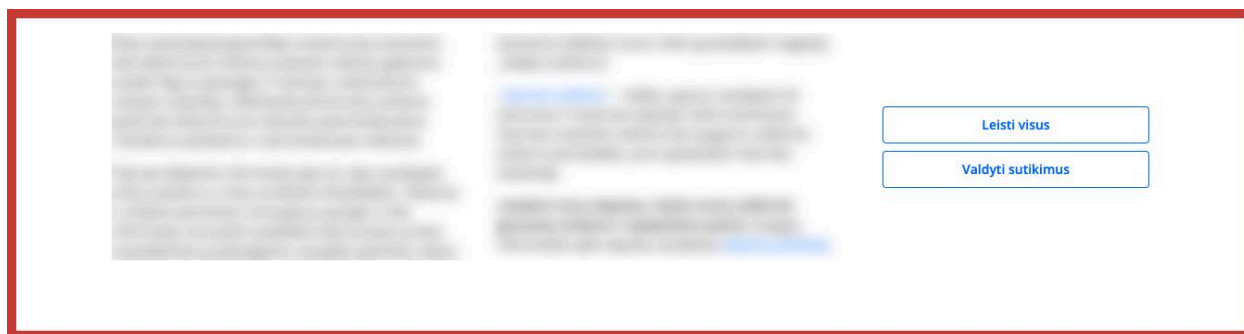
Tipiškas atvejis (svetainės pavadinimas neatskleidžiamas): vos atidarius pagrindinį puslapį ir nieko nepaspaudus, svetainė įrašė „Google Analytics“ slapuką [_ga](#), įkėlė „Google Tag Manager“ ir išsiuntė užklausas bei identifikatorius į devynis reklamos ir analitikos tinklus. Tuo pačiu metu rodoma profesionali sutikimo juosta, tačiau be „Atmesti“ mygtuko. Sekimas jau vyko, nors vartotojas neturėjo nei realios galimybės atsisakyti, nei informacijos.

10.1. Sutikimo juostų pavyzdžiai

Žemiau – realios sutikimo juostos (svetainių pavadinimai neatskleidžiami). **Raudonai** pažymėti pavyzdžiai rodo neatitiktį, **žaliai** – tinkamą praktiką.



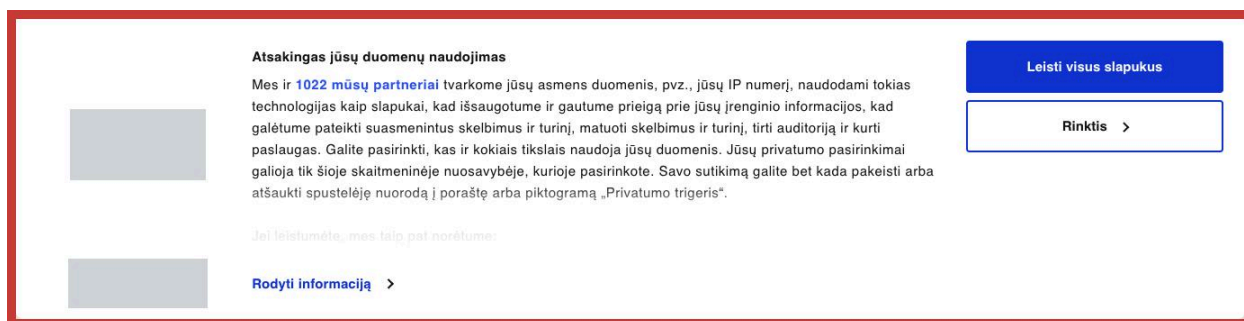
5 pav. „Leisti visus“ ir „Leisti pasirinkimą“: pirmame sluoksnyje nėra „Atmesti“ mygtuko, o nebūtinių slapukų kategorijos (statistika, rinkodara) įjungtos iš anksto (mėlyni jungikliai) – dviguba neatitiktis.



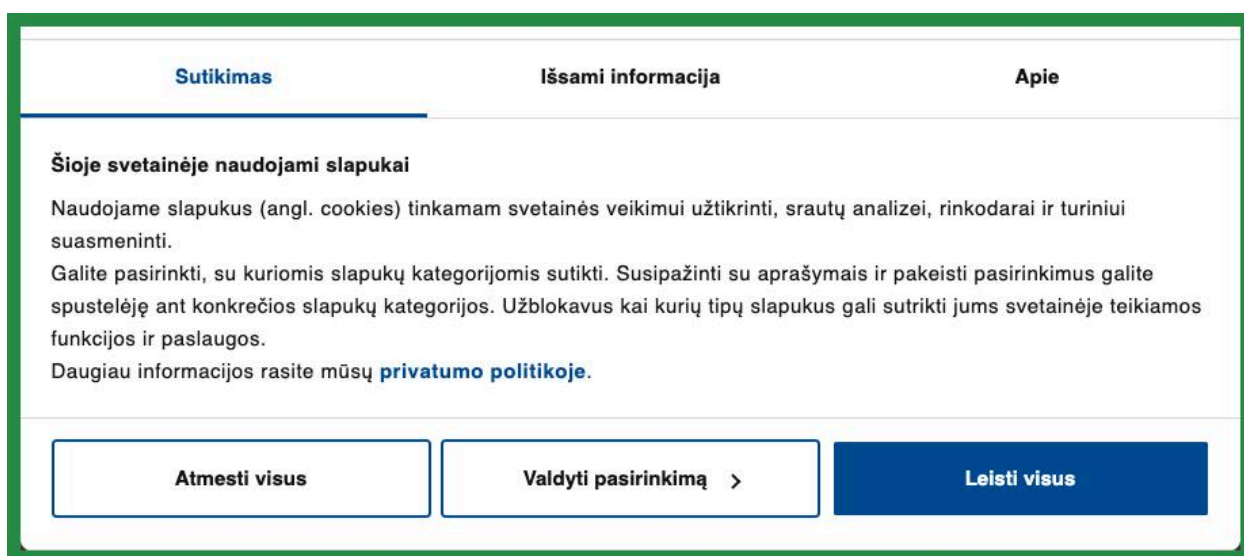
6 pav. Kita sutikimo platforma, ta pati yda: pateikiami tik „Leisti visus“ ir „Valdyti sutikimus“ – tiesioginio atsisakymo pirmame sluoksnyje nėra.



7 pav. Sutikimo juosta su atskiromis slapukų kategorijomis (statistika, rinkodara): nebūtinos kategorijos negali būti įjungtos iš anksto, o atsisakymas turi būti lygiavertis.



8 pav. Dar vienas dažnas atvejis: pateikiami tik „Leisti visus“ ir „Rinktis“ – pirmame sluoksnyje nėra „Atmesti“, o duomenis tvarko daugiau nei tūkstantis „partnerių“.



9 pav. Tinkamas pavyzdys: „Atmesti visus“, „Valdyti pasirinkimą“ ir „Leisti visus“ pateikiami lygiaverčiai – atitiktis pasiekama net ir el. parduotuvėje.

Privatumo taisyklėse.' At the bottom, there are three buttons: 'Tik būtini slapukai', 'Slapukų nustatymai >', and 'Leisti visus slapukus'." data-bbox="103 150 886 379"/>

Sutikimas Išsami informacija Apie

Šioje svetainėje naudojami slapukai

Informuojame, kad šioje svetainėje naudojami slapukai (angl. Cookies). Jūs galite pasirinkti sutikti su dalies arba visų slapukų naudojimu. Detalesnė informacija, kaip tvarkome asmens duomenis, pateikiama [Privatumo taisyklėse](#).

Tik būtini slapukai Slapukų nustatymai > Leisti visus slapukus

10 pav. Antras tinkamas pavyzdys: „Tik būtini slapukai“, „Slapukų nustatymai“ ir „Leisti visus“ pateikiami vienodai svarūs - atsisakyti taip pat lengva, kaip sutikti.

11. Ribojimai

- Matavimas atspindi tai, ką svetainė pateikia automatizuotam lankytoji „švaria“ naršykle; elementai, atsirandantys tik po sudėtingos sąveikos, gali likti neužfiksuoti (tai skaičių tik mažina).
- Matuojame realybę be sekimą blokuojančių plėtinių; jų naudotojams faktinis sekimas gali būti mažesnis.
- Rezultatai fiksuoja svetainės būseną apsilankymo metu; vėlesni pakeitimai neatsispindi.
- Imtis surinkta iš atvirų šaltinių ir nėra oficialus pilnas .lt registras; tai neturi įtakos neatitiktųjų daliai, nes procentai skaičiuojami nuo faktiškai įvertintų svetainių.
- Pateikiame techninius neatitikties požymius, ne galutinį teisinį pažeidimo konstatavimą - pastarąjį atlieka tik priežiūros institucija.

Dėl visų šių priežasčių pateikiami skaičiai yra konservatyvus apatinis įvertis - tikrasis neatitikties mastas veikiau didesnis nei mažesnis.

12. Etika ir atsakingas elgesys

Tyrimo metu tikrinti tik viešai prieinami svetainių puslapiai. Nesijungta prie paskyrų, neapeitos apsaugos priemonės, nerinkti ir nesaugoti tikslūs asmens duomenys. Matavimas pasyvus ir mažo poveikio - kiekviena svetainė aplankoma kaip eilinis lankytojas. Ataskaitoje konkrečios svetainės kaip pažeidėjos viešai neįvardijamos; pateikiami tik apibendrinti ir sektorių lygmens rezultatai. Kiekvienas svetainės valdytojas gali patikrinti savo radinius (žr. paskutinį skyrį).

13. Atkuriamumas

Aprašyti teisiniai kriterijai ir stebimi signalai leidžia tyrimą atkartoti iš principo: bet kuri komanda, įdiegusi tuos pačius kriterijus, turėtų gauti panašius rezultatus. Viešiname metodikos santrauką ir apibendrintus duomenis; nuosavos aptikimo logikos realizacijos neviešiname, kad jos negalėtų apeiti nesąžiningi operatoriai. Tikrinimo data: 2026 m. gegužės-birželio mėn.

14. Išvados ir rekomendacijos

Atitiktis Lietuvos .lt zonoje yra beveik visuotinė problema, o ne pavienių aplaidžių svetainių reikalas. Antraštinį rodiklį lemia tiesiogiai stebėti, teisiškai tvirčiausios neatitiktys, todėl jis išlieka aukštas nepriklausomai nuo to, kaip vertinami atskiri trūkumų tipai.

Svetainių valdytojams:

1. Sustabdykite bet kokią sekimą iki sutikimo - analitika ir reklamos žymekliai turi pradėti veikti tik po aiškaus sutikimo.
 2. Įdėkite sutikimo juostą su lygiaverčiais „Sutikti“ ir „Atmesti“ pasirinkimais pirmame sluoksnyje.
 3. Paskelbkite pilną privatumo politiką (ne tik slapukų), apimančią visus BDAR 13 str. elementus.
 4. Suteikite lengvai pasiekiamą būdą atšaukti sutikimą.
-

Priežiūros institucijai (VDAI): tyrimo mastas rodo, kad problema sisteminė; ji galima naudoti kaip empirinį pagrindą koordinuotai stebėsenai ir prioritetų nustatymui, derinant švietimą su priežiūros veiksmais.

Visuomenei: sekimas dažnai prasideda anksčiau, nei pasirenkate - verta naudotis sekimą ribojančiomis naršyklės priemonėmis ir žinoti savo teises.

15. Apie autorius

ECOMWALL

See threats early!
Act faster.
Stay ahead!

Sukčiavimų prevencija ir kibernetinis saugumas

ecomwall.com →

EcomWall yra kibernetinio saugumo ir sukčiavimų prevencijos bendrovė, kurianti automatizuotas grėsmių aptikimo, stebėsenos ir analizės sistemas, todėl šiame tyrime atliko technologinę dalį – didelės apimties automatizuotą interneto svetainių matavimą ir įrodymų fiksavimą vienodomis, pakartojamomis sąlygomis.

CONSTAT

Confidence.
Solutions.
Results.

Randame sprendimą, kuris veikia.

constat.lt →

Advokatų profesinė bendrija „Constat“ atliko teisinį vertinimą: kiekvieno radinio tipo kvalifikavimą pagal BDAR, e. privatumo taisykles, VDAI gaires bei ESTT ir VDAI praktiką.

Ataskaita - bendras abiejų komandų darbas: techniniai matavimai ("EcomWall") ir jų teisinis vertinimas ("Constat") sujungti į vieną nepriklausomą tyrimą.

16. Teisiniai šaltiniai

1. BDAR (ES) 2016/679 - 4 str. 11 d., 5-7 str., 12-13 str., 30 konstatuojamoji dalis.
2. E. privatumo direktyva 2002/58/EB - 5 str. 3 d.
3. LR elektroninių ryšių įstatymas - 73 str. 4 d.
4. ESTT, Planet49 (C-673/17), 2019.
5. ESTT, Orange România (C-61/19), 2020.
6. VDAI, Slapukų naudojimo praktikos apibendrinimas (2025-04-07).
7. VDAI slapukų gairės (2025).
8. VDAI sprendimas Nr. 3R-1700 (2025-11-28).
9. EDAV, „Report of the work undertaken by the Cookie Banner Taskforce“ (2023-01-17).
10. EDAV, Gairės 03/2022 dėl apgaulingo dizaino šablonų.
11. CNIL, SAN-2021-023 („Google“, 150 mln. EUR), 2021.
12. CNIL, SAN-2021-024 („Facebook“, 60 mln. EUR), 2021.
13. UK ICO, raginimas dėl reklaminių slapukų atitikties (2023-2024).
14. Airijos DPC, Cookie sweep report (2020-04-06).
15. domreg.lt - „.lt domeno statistika“ (2026).
16. BPN E-COM TOP 100 (ecom100.lt), 2026.
17. LR Vyriausybė - Ministerijos ir įstaigos (lrv.lt), 2026.

17. Sąvokos

- **Slapukas (angl. cookie)** - į naudotojo įrenginį įrašomas duomenų elementas.
- **Trečiosios šalies slapukas** - kito (ne lankomos svetainės) subjekto įrašomas slapukas, dažniausiai reklamai ar sekimui.
- **Sutikimas** - laisvas, konkretus, informuotas ir nedviprasmiškas valios pareiškimas aktyviu veiksmu.
- **CMP** (sutikimo valdymo platforma) - įrankis sutikimo juostai rodyti ir pasirinkimams valdyti.
- **Apgaulingo dizaino šablonas (angl. dark pattern)** - sąsajos sprendimas, nukreipiantis vartotoją pasirinkti tai, kas naudinga svetainei, o ne jam.
- **Teisėtas interesas** - BDAR tvarkymo pagrindas, kuris negali pateisinti nebūtinių slapukų įrašymo.
- **Švari naršyklė** - naršyklė be ankstesnės istorijos, sutikimo ir blokuojančių plėtinių, imituojanti pirmą apsilankymą.
- **VDAI** - Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos priežiūros institucija.
- **ERĮ** - Elektroninių ryšių įstatymas; 73 str. 4 d. perkelia e. privatumo direktyvos 5 str. 3 d.

Pasitikrinkite savo svetainę

Bet kuris .lt domeno valdytojas gali sužinoti, ar jo svetainėje aptikome neatitikčių. Tai galite padaryti mūsų svetainėje, adresu:

<https://gdpr.ecomwall.com> →

Prieiga prie konkrečios svetainės rezultatų suteikiama tik patvirtinus domeno valdymą (laikantis BDAR), o ataskaita išsiunčiama el. paštu.

Ši ataskaita yra bendras EcomWall ir Constat Legal darbas. Techniniai matavimai atlikti EcomWall; teisinis vertinimas - Constat Legal. Ataskaita skirta viešinti.